

НАДЗОР ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА

Извештај за четврти квартал 2008. године

Садржај

Учесници на тржишту	3
Број давалаца лизинга	3
Број запослених	3
Власничка структура	4
Билансна структура.....	6
Биланс стања.....	6
Тржишно учешће	9
Биланс успеха.....	11
Структура пласмана	12
Примаоци лизинга	12
Предмет финансирања	13
Секторска структура	14
Показатељи пословања.....	14
Извори финансирања и средства резерве.....	15

Учесници на тржишту

Број давалаца лизинга

Закључно са 31. децембром 2008. године, дозволе за обављање послова финансијског лизинга поседовали су следећи даваоци лизинга:

1. UniCredit Leasing Srbija д.о.о. Београд	10. S-Leasing д.о.о. Београд
2. Hypo Alpe-Adria-Leasing д.о.о. Београд	11. Sogelease Srbija д.о.о. Београд
3. Intesa Leasing д.о.о. Београд	12. NBG Lizing д.о.о. Београд
4. OTP Leasing д.о.о. Нови Сад	13. VB Leasing д.о.о. Београд
5. LIPAKS д.о.о. Београд	14. Zastava Istrabenz Lizing д.о.о. Београд
6. NLB Leasing д.о.о. Београд	15. EFG Leasing а.д. Београд
7. Porsche Leasing SCG д.о.о. Београд	16. Meridian Leasing д.о.о. Београд
8. Procredit Leasing д.о.о. Београд	17. Piraeus Leasing д.о.о. Београд
9. Raiffeisen Leasing д.о.о. Београд	

Број запослених

Укупан број запослених у сектору финансијског лизинга, у односу на претходно посматране периоде, се повећао и 31. децембра 2008. године износио је 516. Просечан број запослених по једном даваоцу лизинга био је 30,4, што је више него 31. децембра 2007. године, када је износио 28,1. Преглед броја запослених у сектору финансијског лизинга на крају 2005, 2006, 2007. и 2008. године, приказан је у Табели бр. 1:

Табела бр. 1 – Број запослених у сектору финансијског лизинга

Датум	Број запослених
31. 12. 2005.	329
31. 12. 2006.	388
31. 12. 2007.	478
31. 12. 2008.	516

Власничка структура

Домаће vs. страно власништво

- Укупно 11 давалаца лизинга је у 100% или већинском власништву страних правних лица;
- У 100% или већинском власништву домаћих лица је 5 давалаца лизинга (од чега 4 у власништву домаћих банака са страним капиталом);
- У власништву домаће банке са страним капиталом и страног правног лица, са по 50% учешћа у капиталу, је 1 давалац лизинга.

Финансијски vs. нефинансијски сектор

- Оснивачи 2 даваоца лизинга (ЛИПАКС д.о.о. Београд и Zastava Istrabenz Lizing д.о.о. Београд) не припадају финансијском сектору. Овој групи се може додати и Porsche Leasing SCG д.о.о. Београд, чији је оснивач банка која послује у саставу Porsche групе и која је специјализована за услуге финансирања производа из продајног програма те групе;
- Оснивачи осталих 14 давалаца лизинга су банке, чланице банкарских група или друге финансијске институције.

Преглед власничке структуре давалаца лизинга дат је у Табели бр. 2.

Табела бр. 2 – Преглед власничке структуре давалаца лизинга

Р. бр.	Давалац лизинга	Власник	% власништва
1.	UniCredit Leasing Srbija д.о.о. Београд	UniCredit Leasing S.P.A, Болонја, Италија	100
2.	Нуро Alpe-Adria-Leasing д.о.о. Београд	Hypo-Alpe-Adria-Leasing Holding AG, Klagenfurt, Аустрија	100
3.	Intesa Leasing д.о.о. Београд	Banca Intesa а.д. Београд CIB Leasing LTD, Будимпешта, Мађарска	51 49

Тржиште финансијског лизинга

Р. бр.	Давалац лизинга	Власник	% власништва
4.	OTP Leasing д.о.о. Нови Сад	Merkantil Bank ZRT, Будимпешта, Мађарска OTP banka Srbija а.д. Нови Сад	70 30
5.	ЛИПАКС д.о.о. Београд	Мирко Жежель Зоран Танасић "Индустрија машина и трактора" АД Београд у реструктурирању Индустрија пољопривредних машина "Змај" АД Земун-Београд у реструктурирању Корпорација "Фабрика аутомобила Прибој" АД, Прибој "Застава камиони" д.о.о, Крагујевац Доо за производњу и промет специјалних и вишенаменских возила "Застава специјални аутомобили", Сомбор Сандра Џодић Акционарско друштво "Икарбус", Београд-Земун Милорад Милић	30,40 30,40 9,52 9,52 9,52 4,76 2,38 2,00 1,19 0,33
6.	NLB Leasing д.о.о. Београд	NLB Leasing DOO, Љубљана, Словенија	100
7.	Porsche Leasing SCG д.о.о. Београд	Porsche Bank AG, Salzburg, Аустрија	100
8.	Procredit Leasing д.о.о. Београд	ProCredit Bank а.д. Београд	100
9.	Raiffeisen Leasing д.о.о. Београд	Raiffeisenbank а.д. Београд Raiffeisen - Leasing International GmbH, Беч, Аустрија	50 50
10.	S-Leasing д.о.о. Београд	Steiermarkische Bank und Sparkassen Aktiengesellschaft, Грац, Аустрија Immorent International Holding GmbH, Беч, Аустрија	50 50
11.	Sogelease Srbija д.о.о. Београд	Societe Generale Banka Srbija а.д. Београд	100
12.	NBG Lizing д.о.о. Београд	National bank of Greece s.a. Атина, Грчка	100
13.	VB Leasing д.о.о. Београд	VB-Leasing International Holding GmbH, Беч, Аустрија Volksbank а.д. Београд	51 49
14.	Zastava Istrabenz Lizing д.о.о. Београд	Istrabenz D.D. Копер, Словенија АД Група Застава возила, Крагујевац	95,2 4,8
15.	EFG Leasing а.д. Београд	EFG New Europe Holding b.v, Амстердам, Холандија Eurobank EFG а.д. Београд EFG Eurobank Ergasias s.a, Атина, Грчка	48,63 25,56 25,81
16.	Meridian Leasing д.о.о. Београд	Meridian Bank Credit Agricole Group а.д. Нови Сад	100
17.	Piraeus Leasing д.о.о. Београд	Piraeus Bank s.a. Атина, Грчка	100

Билансна структура

Биланс стања

Укупна билансна актива свих давалаца лизинга је на дан 31. децембра 2008. године износила 122,6 милијарди RSD, што у односу на 2007. годину (95,3 милијарде RSD) представља повећање за 28,6%. Како се највећи део aktive и пасиве давалаца лизинга односи на средства и обавезе у страној валути или индексирано валутном клаузулом (95,7% укупне aktive, односно 93,8% укупне пасиве), на значајно повећање укупне билансне aktive у наведеном периоду, утицало је и повећање званичног средњег курса динара према евр за 11,8%.

Од укупног износа билансне aktive, на потраживања по основу финансијског лизинга односи се 78,1%, што представља смањење у односу на претходне две године (85,6% у 2006. и 79,5% у 2007. години). Потраживања по основу финансијског лизинга су повећана у односу на претходну годину за 26,3%. Удео доспелих у укупним потраживањима по основу финансијског лизинга износи 1,8% (од тога се на потраживања од чијег је доспећа протекло до 30 дана односи 42,1%), при чему потраживања доспела преко 30 дана у укупном портфолију учествују са 1,03%.

Учешће позиције готовински еквиваленти и готовина у укупној билансној активи се минимално повећало са 14,5%, колико је износило на крају 2007. године, на 14,6% (9,1% у 2006. години). Позиција готовински еквиваленти и готовина садржи и издвојена средства резерве на кредите, друге позајмице и допунске уплате из иностранства (изузев уплате по основу основног капитала), која су на дан 31. децембра 2008. године у износу наведене позиције учествовале са 81,9%.

У пасиви давалаца лизинга највеће учешће су имале дугорочне обавезе, 90,9% (90,1% у 2006. години, односно 89,8% у 2007. години), које су у односу на претходну годину повећане за 30,3%. Учешће дугорочних кредита из иностранства у пасиви се повећало са 86,1% у 2007. години на 86,8% (83,6% у 2006. години), док се учешће дугорочних кредита у земљи повећало са 3,6% у 2007. години на 4,0% у 2008. години (6,3% у 2006. години).

Краткорочне обавезе у укупној пасиви су, као и у 2007. години, учествовале са 3,9% (3,7% у 2006. години), од чега се на краткорочне кредите у земљи односи део чије је учешће у пасиви 2,0% (1% у 2006. години, односно 1,6% у 2007. години), док се на категорију остало односи 1,9%. Веће повећање укупне пасиве (28,6%), у 2008. години у односу на 2007. годину, од повећања капитала (5,5%), утицало је на смањење

његовог учешћа у укупној пасиви са 6,2% (у 2007. години) на 5,1% (5,8% у 2006. години). У структури капитала највећи део се односи на основни капитал, а затим на резерве и нераспоређену добит.

Збирни биланс стања свих давалаца лизинга у хиљадама RSD, на дан 31. 12. 2006, 31. 12. 2007. и 31. 12. 2008. године, дат је у Табели бр. 3.

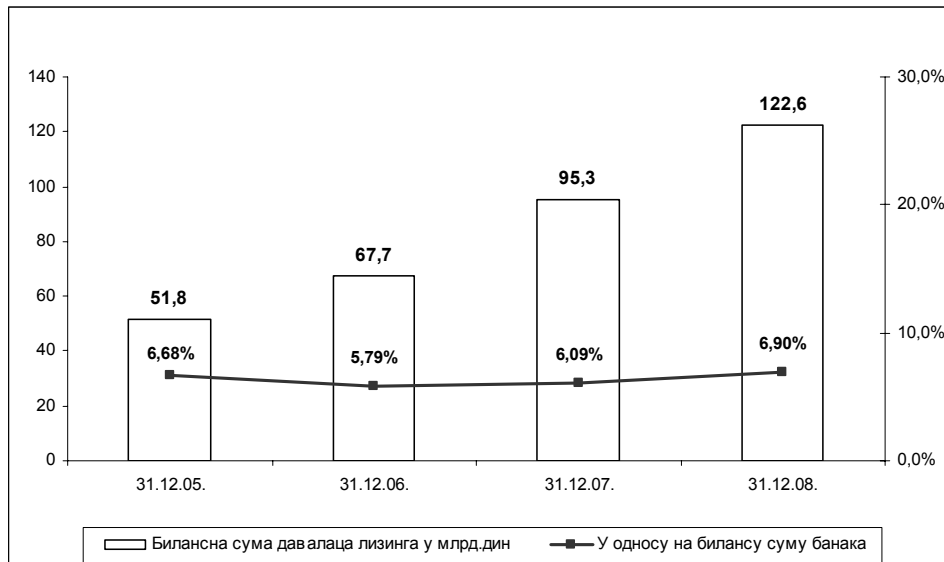
Табела бр. 3 – Збирни биланс стања свих давалаца лизинга

(у 000 RSD)

Ред- ни број	ПОЗИЦИЈА	31.12.2006.		31.12.2007.		31.12.2008.		% раста	
		износ	%	износ	%	износ	%	31.12.07/ 31.12.06.	31.12.08/ 31.12.07.
	АКТИВА	67.702.703	100,0	95.265.098	100,0	122.550.536	100,0	40,7	28,6
1	СТАЛНА ИМОВИНА	59.417.517	87,8	78.165.000	82,0	97.276.541	79,4	31,6	24,5
1.1	Некретнине, постројења и опрема	1.309.297	1,9	1.190.833	1,3	952.585	0,8	-9,0	-20,0
1.2	Потраживања по основу фин.лизинга	57.958.183	85,6	75.764.518	79,5	95.688.354	78,1	30,7	26,3
1.3	Остали дугор. финансијски пласмани	90.232	0,1	1.155.571	1,2	574.952	0,5	1180,7	-50,2
1.4	Остала стална имовина	59.805	0,1	54.078	0,1	60.650	0,0	-9,6	12,2
2	ОБРТНА ИМОВИНА	8.285.186	12,2	17.100.098	18,0	25.273.995	20,6	106,4	47,8
2.1	Готовински еквиваленти и готовина	6.164.135	9,1	13.853.074	14,5	17.986.197	14,6	124,7	29,8
2.2	Кратк. фин. пласмани и потраживања	596.401	0,9	1.289.783	1,4	4.769.249	3,9	116,3	269,8
2.3	Остала обртна имовина	1.524.650	2,3	1.957.241	2,1	2.518.549	2,1	28,4	28,7
	ПАСИВА	67.702.703	100,0	95.265.098	100,0	122.550.536	100,0	40,7	28,6
1	КАПИТАЛ	3.910.832	5,8	5.901.680	6,2	6.224.605	5,1	50,9	5,5
1.1	Основни капитал	1.904.609	2,8	2.656.205	2,8	2.816.976	2,3	39,5	6,1
1.2	Неуплаћени уписани капитал	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-	-
1.3	Резерве	779.426	1,2	1.281.114	1,3	2.369.893	1,9	64,4	85,0
1.4	Ревалоризационе резерве	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-	-
1.5	Нераспоређена добит	1.661.771	2,5	2.579.978	2,7	2.316.891	1,9	55,3	-10,2
1.6	Губитак	434.974	0,6	615.617	0,6	1.279.155	1,0	41,5	107,8
1.7	Откупљене сопствене акције	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-	-
2	ДУГ. РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	61.320.533	90,6	85.630.081	89,9	111.582.929	91,0	39,6	30,3
2.1	Дугорочна резервисања	291.916	0,4	79.981	0,1	125.132	0,1	-72,6	56,5
2.2	Дугорочне обавезе	61.028.617	90,1	85.550.100	89,8	111.457.797	90,9	40,2	30,3
2.2.1	Дугорочни кредити у земљи	4.292.567	6,3	3.405.318	3,6	4.841.274	4,0	-20,7	42,2
2.2.2	Дугорочни кредити у иностранству	56.587.279	83,6	81.987.630	86,1	106.474.201	86,8	44,9	29,9
2.2.3	Остале дугорочне обавезе	148.771	0,2	157.152	0,2	142.322	0,1	5,6	-9,4
3	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	2.471.338	3,7	3.733.337	3,9	4.743.002	3,9	51,1	27,0
3.1	Краткорочне финансијске обавезе	647.589	1,0	1.517.343	1,6	2.443.702	2,0	134,3	61,1
3.1.1	Краткорочни кредити у земљи	646.327	1,0	1.502.716	1,6	2.423.673	2,0	132,5	61,3
3.1.2	Краткорочни кредити у иностранству	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-	-
3.1.3	Остале краткор. финансијске обавезе	1.262	0,0	14.627	0,0	20.029	0,0	1059,0	36,9
3.2	Остало	1.823.749	2,7	2.215.994	2,3	2.299.300	1,9	21,5	3,8

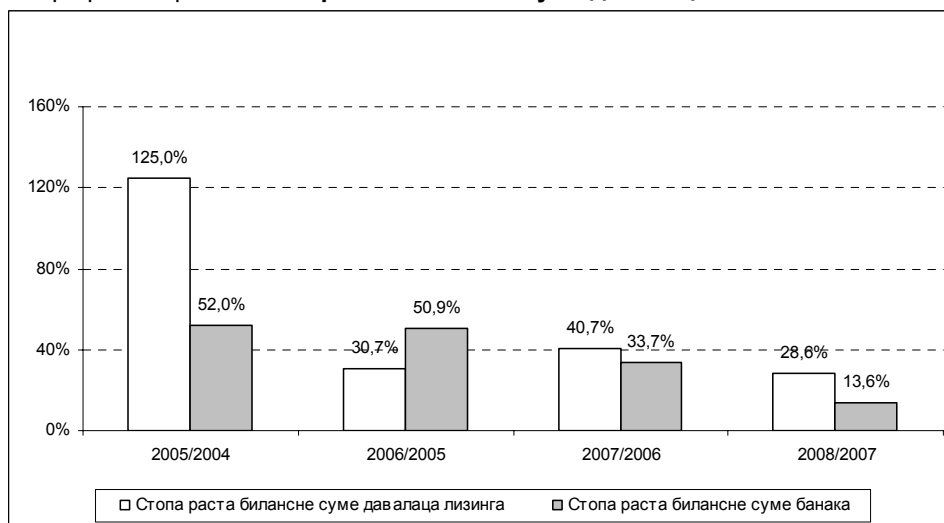
Даваоци лизинга су на дан 31. децембра 2008. године остварили билансну суму у износу од 122,6 милијарди RSD, што представља 6,9% билансне суме банкарског сектора.

Графикон бр. 1 - Однос билансне суме банака и давалаца лизинга
(у милијардама динара)

Стопа раста билансне суме давалаца лизинга на дан 31. децембра 2008. године у односу на 31. децембар 2007. године била је 28,6%, док је у истом периоду билансна сума банкарског сектора увећана за 13,6%.

Графикон бр. 2 - Стопа раста билансне суме давалаца лизинга и банака

Тржишно учешће

За потребе праћења структуре тржишта финансијског лизинга и степена конкуренције између давалаца лизинга, поред појединачног и кумулативног тржишног учешћа према висини билансне активе, извршен је и обрачун Herfindahl-Hirschman индекса (HHI).

Табела бр. 4 – Тржишно учешће давалаца лизинга

Ранг	Давалац лизинга	Билансна актива (у 000 RSD)	Учешће 2007.	Кумул. учешће 2007.	Ранг	Давалац лизинга	Билансна актива (у 000 RSD)	Учешће 2008.	Кумул. учешће 2008.
1.	Hypo Alpe-Adria-Leasing д.о.о. Београд	27.988.895	29,4%	29,4%	1.	Hypo Alpe-Adria-Leasing д.о.о. Београд	38.232.607	31,2%	31,2%
2.	Raiffeisen Leasing д.о.о. Београд	16.623.828	17,5%	46,9%	2.	Raiffeisen Leasing д.о.о. Београд	17.512.965	14,3%	45,5%
3.	NLB Leasing д.о.о. Београд	10.235.315	10,7%	57,6%	3.	NLB Leasing д.о.о. Београд	11.432.501	9,3%	54,8%
4.	S-Leasing д.о.о. Београд	8.979.995	9,4%	67,0%	4.	VB Leasing д.о.о. Београд	9.037.101	7,4%	62,2%
5.	VB Leasing д.о.о. Београд	5.974.661	6,3%	73,3%	5.	S-Leasing д.о.о. Београд	8.856.965	7,2%	69,4%
6.	UniCredit Leasing Србија д.о.о. Београд	5.399.305	5,6%	78,9%	6.	Intesa Leasing д.о.о. Београд	5.120.186	4,2%	73,6%
7.	Porsche Leasing SCG д.о.о. Београд	4.057.495	4,3%	83,2%	7.	UniCredit Leasing Србија д.о.о. Београд	4.929.181	4,0%	77,6%
8.	Intesa Leasing д.о.о. Београд	3.585.755	3,8%	87,0%	8.	EFG Leasing а.д. Београд	4.366.160	3,6%	81,2%
9.	ЛИПАКС д.о.о. Београд	3.569.782	3,7%	90,7%	9.	ЛИПАКС д.о.о. Београд	4.261.160	3,5%	84,7%
10.	Procredit Leasing д.о.о. Београд	2.167.650	2,3%	93,0%	10.	Porsche Leasing SCG д.о.о. Београд	4.140.379	3,4%	88,1%
11.	EFG Leasing а.д. Београд	1.882.511	2,0%	95,0%	11.	NBG Lizing д.о.о. Београд	4.028.664	3,2%	91,3%
12.	Sogelease Србија д.о.о. Београд	1.773.021	1,8%	96,8%	12.	Sogelease Србија д.о.о. Београд	3.703.778	3,0%	94,3%
13.	NBG Lizing д.о.о. Београд	1.494.225	1,6%	98,4%	13.	Procredit Leasing д.о.о. Београд	3.145.523	2,6%	96,9%
14.	Zastava Istrabenz Lizing д.о.о. Београд	567.664	0,6%	99,0%	14.	Piraeus Leasing д.о.о. Београд	1.579.348	1,3%	98,2%
15.	Meridian Leasing д.о.о. Београд	558.401	0,6%	99,6%	15.	Meridian Leasing д.о.о. Београд	1.577.457	1,3%	99,5%
16.	Piraeus Leasing д.о.о. Београд	314.358	0,3%	99,9%	16.	Zastava Istrabenz Lizing д.о.о. Београд	542.174	0,4%	99,9%
17.	OTP Leasing д.о.о. Нови Сад	92.237	0,1%	100,0%	17.	OTP Leasing д.о.о. Нови Сад	84.387	0,1%	100,0%

Ранг	Давалац лизинга	Билансна актива (у 000 RSD)	Учешће 2007.	Кумул. учешће 2007.	Ранг	Давалац лизинга	Билансна актива (у 000 RSD)	Учешће 2008.	Кумул. учешће 2008.
УКУПНО		95.265.098	100,0%	-	УКУПНО		122.550.536	100,0%	-
Herfindahl-Hirschman индекс		1.505,6			Herfindahl-Hirschman индекс		1.471,0		

Тржиште финансијског лизинга спада у категорију тржишта са умереном концентрацијом, при чему се ниво конкуренције с временом повећава, што указује и ННН, који је са 1.505,6 у 2007. години опао на 1.471,0 на крају 2008. године.

Као што је приказано у Табели бр. 4, редослед давалаца лизинга према тржишном учешћу се изменио у 2008. години у односу на 2007. годину. Прва три даваоца лизинга (Нуро Alpe-Adria-Leasing д.о.о. Београд, Raiffeisen Leasing д.о.о. Београд, NLB Leasing д.о.о. Београд) су и у 2008. години задржали водеће позиције, а њихово тржишно учешће је веће од тржишног учешћа свих осталих давалаца лизинга.

Најзначајније промене ранга на тржишту на дан 31. децембра 2008. године, у односу на 2007. годину, остварили су следећи даваоци лизинга:

- Intesa Leasing д.о.о. Београд, који се са 8. места у 2007. години померио на 6. место у 2008. години, при чему се тржишно учешће повећало са 3,8% на 4,2%,
- EFG Leasing а.д. Београд, који се са 11. места у 2007. години померио на 8. место на дан 31. децембра 2008. године, уз повећање тржишног учешћа са 2,0% на 3,6%,
- NBG Lizing д.о.о. Београд, који се са 13. места у 2007. години померио на 11. место у 2008. години, при чему се тржишно учешће повећало са 1,6% на 3,2%,
- Piraeus Leasing д.о.о. Београд, који се са 16. места у 2007. години померио на 14. место на дан 31. децембра 2008. године, уз повећање тржишног учешће са 0,3% на 1,3%,
- Porsche Leasing д.о.о. Београд, који се са 7. места у 2007. години померио на 10. место у 2008. години, уз смањење тржишног учешћа са 4,3% на 3,4%,
- Procredit Leasing д.о.о. Београд, који се са 10. места у 2007. години померио на 13. место на дан 31. децембра 2008. године, иако се тржишно учешће повећало са 2,3% на 2,6%,
- Zastava Istrabenz Lizing д.о.о. Београд, који се са 14. места у 2007. години померио на 16. место у 2008. години, уз смањење тржишног учешћа са 0,6% на 0,4%.

Биланс успеха

Укупан добитак пре опорезивања на нивоу тржишта финансијског лизинга у 2008. години износио је 476.153 хиљаде RSD, што у односу на 2007. годину, када је износио 1.501.664 хиљаде RSD, бележи смањење од 68,3%.

Најзначајнија категорија прихода давалаца лизинга биле су позитивне курсне разлике, које су у укупним приходима учествовале са 79,1% (61,4% у 2006. години, односно 70,0% у 2007. години). Приходи од камата у структури укупних прихода учествовали су са 16,8% (33,2% у 2006. години, односно 24,7% у 2007. години), а пословни приходи са 1,7% (3,7% у 2006. години, односно 2,7% у 2007. години).

У оквиру категорије расхода, највеће учешће имале су негативне курсне разлике, које су чиниле 79,0% укупних расхода (66,7% у 2006. години, односно 72,2% у 2007. години), односно, 78,2% укупних прихода. Расходи камата чинили су 11,4% укупних расхода (16,8% у 2006. години, односно 14,9% у 2007. години), односно 11,3% укупних прихода и пословни, тј. оперативни расходи, 5,9% укупних расхода (13,9% у 2006. години, односно 8,9% у 2007. години), односно 5,8% укупних прихода.

У односу на 2007. годину, у 2008. години, укупни приходи су расли спорије од укупних расхода, односно повећани су за 79,7%, док су укупни расходи повећани за 88,3%, што је имало за последицу смањење учешћа нето добитка пре опорезивања у укупним приходима са 5,5% на 1,0%.

Збирни биланс успеха свих давалаца лизинга у хиљадама RSD, на дан 31. 12. 2006, 31. 12. 2007. и 31. 12. 2008. године, дат је у Табели бр. 5.

Табела бр. 5 – Збирни биланс успеха давалаца лизинга

(у 000 RSD)

Ред- ни број	ПОЗИЦИЈА	01.01.- 31.12.06.	% у укуп. прих.	01.01.- 31.12.07.	% у укуп. прих.	01.01.- 31.12.08.	% у укуп. прих.	% раста 2007/ 2006.	% раста 2008/ 2007.
	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	586.586	3,7	735.969	2,7	856.693	1,7	25,5	16,4
1	Нето приход од продаје	307.076	1,9	473.895	1,7	557.790	1,1	54,3	17,7
2	Остали пословни приходи	279.510	1,7	262.074	1,0	298.903	0,6	-6,2	14,1
	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	2.099.039	13,1	2.272.822	8,4	2.838.900	5,8	8,3	24,9
3	Трош. зарада, накн. зар. и др. лич. рас.	536.672	3,4	631.483	2,3	858.185	1,8	17,7	35,9
4	Трошкови амортизац. и резервисања	463.178	2,9	303.524	1,1	394.366	0,8	-34,5	29,9
5	Остали пословни расходи	1.099.189	6,9	1.337.815	4,9	1.586.349	3,2	21,7	18,6
I	ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	-1.512.453	-9,4	-1.536.853	-5,7	-1.982.207	-4,1	1,6	29,0

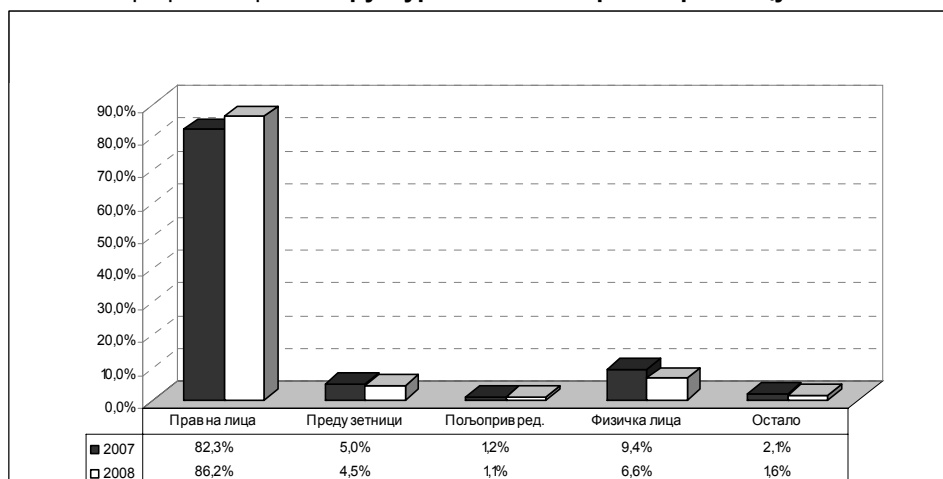
Ред- ни број	ПОЗИЦИЈА	01.01.- 31.12.06.	% у укуп. прих.	01.01.- 31.12.07.	% у укуп. прих.	01.01.- 31.12.08.	% у укуп. прих.	% раста 2007/ 2006.	% раста 2008/ 2007.
	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	15.179.013	94,8	25.752.643	94,8	46.836.881	96,0	69,7	81,9
6	Приходи од камата	5.312.294	33,2	6.708.586	24,7	8.194.007	16,8	26,3	22,1
7	Позитивне курсне разлике	9.825.021	61,4	18.999.341	70,0	38.615.658	79,1	93,4	103,2
8	Остало	41.698	0,3	44.716	0,2	27.216	0,1	7,2	-39,1
	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	12.616.849	78,8	22.367.810	82,4	43.727.946	89,6	77,3	95,5
9	Расходи камата	2.539.633	15,9	3.834.943	14,1	5.506.300	11,3	51,0	43,6
10	Негативне курсне разлике	10.053.966	62,8	18.527.738	68,2	38.186.487	78,2	84,3	106,1
11	Остало	23.250	0,1	5.129	0,0	35.159	0,1	-77,9	585,5
II	ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	2.562.164	16,0	3.384.833	12,5	3.108.935	6,4	32,1	-8,2
12	Остали приходи	247.879	1,5	670.928	2,5	1.105.160	2,3	170,7	64,7
13	Остали расходи	364.917	2,3	1.017.231	3,7	1.755.573	3,6	178,8	72,6
III	РЕЗУЛТАТ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	932.673	5,8	1.501.677	5,5	476.315	1,0	61,0	-68,3
14	Ванредни приходи	871	0,0	0	0,0	139	0,0	-100,0	-
15	Ванредни расходи	345	0,0	13	0,0	301	0,0	-96,2	2215,4
IV	РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ВАНРЕДНИХ СТАВКИ	526	0,0	-13	0,0	-162	0,0	-102,5	1146,2
V	РЕЗУЛТАТ ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	933.199	5,8	1.501.664	5,5	476.153	1,0	60,9	-68,3
16	Порез на добит	74.280	0,5	188.937	0,7	156.489	0,3	154,4	-17,2
17	Приходи по основу одложених пореских бавеза	51847	0,3	17.196	0,1	7.625	0,0	-66,8	-55,7
VI	НЕТО РЕЗУЛТАТ (V-16)	910.766	5,7	1.329.923	4,9	327.289	0,7	46,0	-75,4
	УКУПНИ ПРИХОДИ	16.014.349	100,0	27.159.540	100,0	48.798.873	100,0	69,6	79,7
	УКУПНИ РАСХОДИ	15.081.150	94,2	25.657.876	94,5	48.322.720	99,0	70,1	88,3

Структура пласмана

Примаоци лизинга

Структура пласмана према примаоцу лизинга (Графикон бр. 3.) се у 2008. години није битније изменила у односу на 2007. годину - највећи део пласмана по основу финансијског лизинга одобрен је правним лицима (86,2%), док су физичка лица у укупним пласманима учествовала са 6,6%, с тим што се учешће правних лица у укупним пласманима из периода у период повећава, углавном на рачун смањења учешћа физичких лица.

Графикон бр. 3 - Структура пласмана према примаоцу лизинга

Предмет финансирања

У 2008. години, структуру пласмана према предмету лизинга (Графикон бр. 4.) карактерише даље повећање учешћа финансирања теретних возила, минибусева и аутобуса, које је износило 40,4% (35,8% у 2007. години). У односу на 2007. годину, финансирање путничких возила се смањило са 25,1% на 23,1%. Истовремено, највише је опало финансирање грађевинских машина са 10,0% на 7,4%, затим пољопривредне опреме са 9,2% на 8,3% и производних машина са 10,5% на 10,3%.

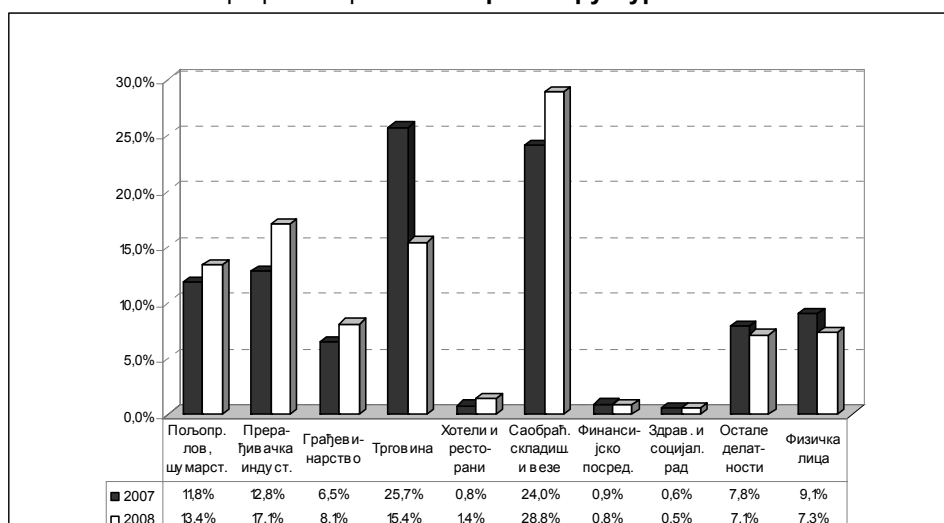
Графикон бр. 4 - Структура пласмана према предмету лизинга

Секторска структура

Секторска структура пласмана по основу финансијског лизинга (Графикон бр. 5) се изменила у односу на 2007 годину. Најзначајније учешће имао је сектор саобраћаја, складиштења и веза (28,8%), а следе прерађивачка индустрија (17,1%), сектор трговине (15,4%), пољопривреда, лов и шумарство (13,4%), грађевинарство (8,1%), физичка лица (7,3%) и остале делатности (7,1%).

Графикон бр. 5 - Секторска структура пласмана

Показатељи пословања

За потребе анализе тржишта финансијског лизинга, израчунати су показатељи пословања, који су приказани у Табели бр. 6.

Табела бр. 6 – Показатељи пословања

ПОКАЗАТЕЉ ПОСЛОВАЊА	31. 12. 2007.	31. 12. 2008.
Принос на просечну активу (ROA)	1,84%	0,44%
Принос на просечан капитал (ROE)	30,61%	7,85%
Нето каматна маржа	4,30%	3,14%
Просечна активна каматна стопа	10,03%	9,56%
Просечна пасивна каматна стопа	5,16%	5,48%
Покриће расхода од камата	1,39x	1,09x
Оперативни расходи према просечним пласманима	3,40%	3,31%
Укупне обавезе према капиталу	15,14x	18,69x
Дугорочне обавезе према капиталу	14,51x	17,93x

У 2008. години је дошло до погоршања скоро свих показатеља пословања у односу на 2007. годину. Профитабилност давалаца финансијског лизинга се такође погоршала, на шта указује смањење приноса на просечну активу и приноса на просечан капитал. Просечна активна каматна стопа се смањила, док се просечна пасивна каматна стопа увећала, што је утицало на смањење нето каматне марже.

Тренд повећања ефикасности у сектору финансијског лизинга се наставио, на шта указује смањење оперативних расхода према просечним пласманима у 2008. години у односу на 2007. годину.

Показатељи солвентности давалаца лизинга су се погоршали у односу на 2007. годину. Укупне обавезе су 18,69 пута веће од капитала, док су дугорочне обавезе 17,93 пута веће од капитала.

Извори финансирања и средства резерве

Као што се види из структуре биланса стања, највећи износ пласмана по основу финансијског лизинга се финансира путем задуживања у иностранству – обавезе по кредитима повученим из иностранства на дан 31. децембра 2008. године чинили су 86,8% укупне пасиве, док су пласмани по основу финансијског лизинга чинили 78,1% укупне активе. Учешће дугорочних кредита у земљи повећало се у односу на 2007. годину са 3,6% на 4,0% укупне пасиве, а учешће краткорочних кредита у земљи са 1,6% на 2,0%. Иностранци повериоци давалаца лизинга су најчешће оснивачи или правна лица која послују у оквиру исте банкарске групе.

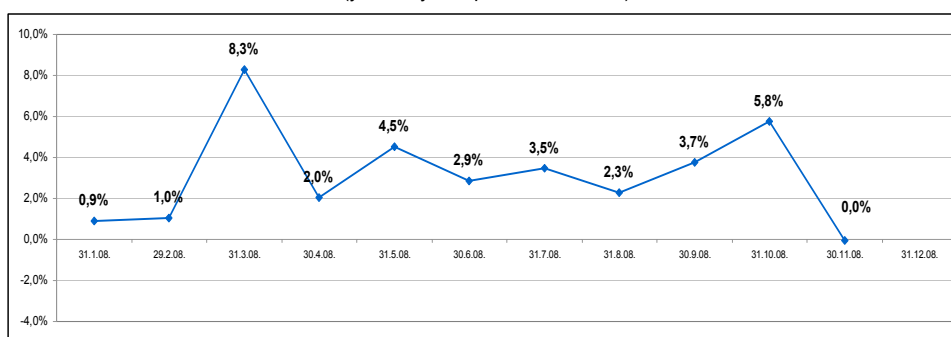
Почетком децембра 2005. године, даваоцима лизинга је уведена обавеза издвајања средстава резерве на кредите, друге позајмице и допунске уплате из иностранства (изузев уплата по основу основног капитала), који су коришћени од 10. 12. 2005. године, по стопи од 10%, која је током априла 2006. године, повећана на 20%. Од октобра 2008. године прописано је да даваоци лизинга средства резерве обрачунавају: по стопи од 20% - до нивоа основице за обрачун утврђене на основу књиговодственог стања обавеза на дан 30. септембра 2008. године и по стопи од 0% - на позитивну разлику између књиговодственог стања обавеза последњег дана у претходном месецу и књиговодственог стања обавеза на дан 30. септембра 2008. године.

Основица за обрачун и издвајање средстава резерве се на дан 31. децембра 2008. године (на коју је извршено издвајање 10. јануара 2009. године), у односу на 31. јануар 2006. године (на коју је извршено прво обрачунавање и издвајање 10. фебруара 2006. године), повећала више од

16 пута и износила је 877,9 милиона EUR. Наведени износ основице за обрачун и издвајање средстава резерве представља 73,06% укупних кредита коришћених, односно примљених из иностранства од стране давалаца лизинга.

Стопе раста основице за обрачун средстава резерве давалаца лизинга, у односу на претходни месец, у 2008. години варирају по обрачунским периодима и представљене су у Графикону бр. 6.

Графикон бр. 6 - Стопа раста основице за обрачун средстава резерве
(у односу на претходни месец)

Кретање укупно издвојених средстава резерве давалаца лизинга, изражених у хиљадама EUR, у 2008. години представљено је у Графикону бр. 7.

Графикон бр. 7 - Укупно издвојена средства резерве давалаца лизинга
(у хиљадама EUR)

